

MONITOR CHIŃSKI

STYCZEŃ 2020

„Monitor Chiński” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną w Chinach, ze szczególnym naciskiem na działania Chin w regionie Europy Środkowej oraz działania zagraniczne chińskich władz lokalnych w prowincji Syczuan. Monitor opracował dr Bartosz Kowalski – analityk Ośrodka Spraw Azjatyckich.

MONITOR CHIŃSKI

STYCZEŃ 2020

I. WYDARZENIA SZCZEBLA CENTRALNEGO

11 stycznia: sukces Tsai Ing-wen w wyborach prezydenckich na Tajwanie. Zwycięstwo urzędującej Tsai z Demokratycznej Partii Postępowej (DPP) nad rywalem z Partii Narodowej (KMT) Han Kuo-yu było zdecydowane – różnicą 2,6 mln głosów. Wydaje się, że kluczową kwestią, która wpłynęła na decyzję wyborców był stosunek do demokracji, niepodległości Tajwanu i relacji z ChRL, które nabrały na znaczeniu wraz z eskalacją protestów w Hongkongu.

13 stycznia: Tybet zostanie objęty regulacjami o „promocji jedności etnicznej”. Przepisy, które wejdą w życie od 1 maja, są wzorowane na rozwiązaniach wprowadzonych 4 lata temu w Xinjiangu; zawierają listę dozwolonych i zakazanych działań dla lokalnych władz, instytucji publicznych, szkół, przedsiębiorstw i mieszkańców, które de facto służą rugowaniu odmienności kulturowej ludności etnicznie nie-hanowskiej ([zob. tutaj](#)). ChRL stopniowo wycofuje się również z akcji afirmatywnej wobec mniejszości etnicznych (m.in. z preferencyjnego punktowania na egzaminach wstępnych na uczelnie wyższe, które stosowane było od lat 50. XX wieku i zostało wpisane do ustawy nt. autonomii etnicznej z 1984 roku; np. [prow. Jiangxi](#) wycofa się wyrównywania szans edukacyjnych w 2023 r.).

14 stycznia: chińskie inwestycje w USA i Europie są najniższe od lat. W 2019 roku ofensywa inwestycyjna chińskich firm gwałtownie wyhamowała: łączna wartość inwestycji bezpośrednich w Europie i Ameryce Północnej wyniosła niespełna 20 mld USD (sześciokrotnie mniej niż w rekordowym 2017 roku). Na spadek zaangażowania chińskich inwestorów wpływa kilka czynników, m.in. zwiększenie kontroli nad odpływem kapitału przez władze ChRL, wojna handlowa, rosnące obawy przez wpływami ChRL - zwłaszcza w sektorach uznawanych za strategiczne, kontrola inwestycji przez zachodnie organy regulacyjne oraz mniejsza ilość tzw. megatransakcji, jak np. przejęcie przez ChemChina szwajcarskiej Syngenty za 40 mld USD w 2017 roku, które mocno

WYBUCH EPIDEMII KORONAWIRUSA 2019-NGOV

Według oficjalnych danych, pod koniec stycznia w Chinach kontynentalnych wirusem zakażonych było 6 tys. osób, a 132 osoby w wyniku zakażenia zmarły; śmiertelność jest więc zbliżona do „zwykłej” grypy. Zarówno lokalne, jak i centralne władze ChRL ukrywały początkowo informacje na temat epidemii, co wskazuje, że nie do końca wyciągnięto lekcję z epidemii SARS sprzed 17 lat. Zarządza-

nie kryzysem będzie testem dla przywództwa w ChRL, w tym również w kwestii otwartości na współpracę z zagranicą.

zaburzają statystyki. Po rekordowych pod względem chińskich inwestycji latach 2016-2017, ich wartość ulega więc „normalizacji”. W 2019 r. w UE chińskie firmy najwięcej zainwestowały w Finlandii (5,3 mld USD), Wielkiej Brytanii (3,75 mld USD) i Szwecji (1,25 mld USD).

15 stycznia: amerykańsko-chińskie porozumienie handlowe. Tzw. Phase One Deal podpisali w Białym Domu prezydent Donald Trump i wicepremier Liu He. Siedem głównych obszarów dokumentu wyznacza ochrona własności intelektualnej, transfer technologii, handel żywnością i produktami rolnymi, usługi finansowe, polityki makroekonomiczne i kursy wymiany, handel oraz ewaluacja i rozstrzygnięcie sporów dwustronnych. Chiny obiecały uchylić rynek dla amerykańskich przedsiębiorstw i zobowiązały się do następujących zakupów w ciągu dwóch lat: produkty przemysłowe, w tym samoloty (77,7 mld USD), produkty rolne (32 mld USD), energia (52,4 mld USD) i usługi (37,9 mld USD). W zamian Stany Zjednoczone mają zaprzestać podnoszenia stawek celnych. Te uzgodnienia czasowo pomogą zapobiec dalszej eskalacji konfliktu, ale nie rozwiążą strukturalnych problemów w relacjach amerykańsko-chińskich. W komentarzach zwraca się uwagę, że porozumienie nie reguluje długofalowych kwestii związanych z subsydiami dla przedsiębiorstw państwowych w Chinach, a karne cła, których koszty ponoszą Amerykanie, właściwie nie uległy zmianie. Stany Zjednoczone de facto domagają się od Chin działań państwowych w gospodarce (zwiększanie zakupów), jednocześnie narzekając, że Chiny nie są gospodarką wolnorynkową.

17-18 stycznia: wizyta Xi Jinpinga w Związku Mjanmy. To pierwsza wizyta polityka z Pekinu tej rangi od dwóch dekad – w jej efekcie podpisano 33 porozumienia, które pozwolą ChRL znacząco zwiększyć wpływy w Mjanmie; przede wszystkim poprzez modernizację morskiego portu Kyaukpyu (ok. 1,3 mld) dokąd prowadzą z Chin (prow. Junnan) nitki gazo- i ropociągów, które pozwolą ominąć Cieśninę Malakka. Port położony jest na terenie Rakhine, skąd niedawno wypędzono, prześladowaną muzułmańską ludność Rohindża (730 tys. uchodźców w Bangladeszu). 23 stycznia Międzynarodowy Trybunał w Hadze, który sklasyfikował postępowanie wobec Rohindża jako ludobójstwo, zobowiązał Mjanmę do powstrzymania dalszych działań i zapobieżenie tragedii. Władze w Naypyidaw nie podzielają werdyktu Trybunału i mogą liczyć na wsparcie Chin, które zapowiedziały skorzystanie z weta w RB ONZ, jeśli na jej forum dotrze kwestia wykonania orzeczenia Trybunału.

19 stycznia: Chiny wycofują plastikowe jednorazówki. Według komunikatu Narodowej Komisji Reform i Rozwoju oraz Ministerstwa Ekologii i Środowiska torebki foliowe zostaną zakazane w największych chińskich metropoliach Chin do końca br., a do 2022 r. w mniejszych miastach. Do 2025 r. z obostrzeń zostaną wyłączone targowiska sprzedające świeże produkty. Z użycia mają zostać również wyłączone plastikowe sztuczki i opakowania do żywności na wynos; ograniczenia odnoszą się również

do produktów plastikowych używanych w restauracjach (np. słomek). Chiny wcześniej całkowicie zakazały importu odpadów plastikowych i użycia odpadów medycznych do produkcji plastiku.

21 stycznia: były szef Interpolu Meng Hongwei skazany w ChRL na 13,5 roku więzienia za korupcję. Według wyroku chińskiego sądu Meng przyjął w latach 2005-2017 łapówki o wartości 2 mln USD.

28-29 stycznia: Wielka Brytania i UE podejmują decyzje w sprawie Huawei i 5G. Sprzęt chińskiej firmy będzie mógł być wykorzystywany w brytyjskim 5G z wyłączeniem kluczowych elementów sieci telekomunikacyjnych, „krytycznej infrastruktury państwowej” oraz sieci związanych z brytyjską wojskowością. Dodatkowo brytyjski rząd nałożył na krajowych operatorów ograniczenia zgodnie z którymi maksymalnie 35% sprzętu wykorzystywanego przy infrastrukturze 5G będzie mogło pochodzić od Huawei lub od innych dostawców podwyższonego ryzyka. Z kolei w opublikowanych przez Komisję Europejską wytocznych (toolbox) przyjęto podejście, zgodnie z którym państwa członkowskie nie powinny wykluczać konkretnych dostawców ze swoich rynków, jednak za konieczne uznano wprowadzenie bardziej restrykcyjnych norm w sektorze telekomunikacyjnym, zwłaszcza w odniesieniu do dostawców, którzy zostaną uznani za państwa członkowskie jako prezentujących wyższy poziom ryzyka. Chodzi tu m.in. o nałożenie na krajowych operatorów mobilnych wymogu dywersyfikacji dostawców oraz zagwarantowanie sobie przez rządy państw członkowskich możliwości interwencji w rynek telekomunikacyjny w razie pojawienia się nowych dowodów dyskredytujących konkretnych dostawców. Przykładem takiej sytuacji mogłoby być pojawienie się dowodów na współpracę dostawców z obcymi służbami wywiadowczymi. Zatem rekomendacje unijne mogą przełożyć się na rozwiązania podobne do tych wykorzystanych przez Wielką Brytanię.

29 stycznia: dane nt. koronawirusa. Według oficjalnych informacji w Chinach kontynentalnych potwierdzono dotychczas prawie 6 tys. przypadków zakażenia i 132 zgony spowodowane wirusem. Zdaniem inspektora sanitarnego prof. Jarosław Pinkasa, według dostępnych danych śmiertelność po zachorowaniu na zapalenie płuc wywołane wirusem 2019-nCoV jest zbliżona do tej w przypadku grypy (zob. komentarz).

II. CHINY I EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA

30 grudnia: chińskie inwestycje w Polsce w 2018 roku lekko wzrosły. Jak podaje portal „Bankier.pl” za statystykami Narodowego Banku Polskiego, wartość chińskich bezpośrednich inwestycji zagranicznych (BIZ) nad Wisłą na koniec 2018 r. wyniosła 942 mln USD. Plasuje to Chiny dopiero na 23. miejscu wśród największych inwestorów zagranicznych w Polsce, daleko za Niemcami (45,9 mld USD), Francuzami (23,8

mld USD) czy Amerykanami (23,6 mld USD), ale również za Japończykami (5,3 mld USD) czy Koreańczykami (1,9 mld USD). Chińczycy odpowiadali za niespełną pół procent BIZ w naszym kraju. Wśród głównych inwestycji chińskich w Polsce w 2018 roku znalazły się: Guotai Huarong (39 mln EUR, 60 miejsc pracy), Bafang Electric we Wrocławiu (15 mln EUR, 50 miejsc pracy), inwestycję TCL Corporate Research w Warszawie (0,9 mln EUR, 80 miejsc pracy) oraz przejęcie polskiego producenta koncentratu jabłkowego - firmy Appol - przez SDIC Zhonglu Fruit Juice (ok. 15 mln EUR). 2019 rok był wyjątkowo dobry dla chińskich firm infrastrukturalnych: przetarg na realizację odcinka S14 koło Łodzi wygrała firma Stecol Corporation (724,1 mln PLN), a odcinek o długości 71 km Czyżew-Białystok szlaku kolejowego Rail Baltica zbuduje polsko-chińskie konsorcjum, złożone z przedsiębiorstwa Intercor z Zawiercia oraz Stecol i Sinohydro Corporation (cena 3,37 mld PLN). To wyraźna zmiana w porównaniu z 2018 rokiem, kiedy w Polsce odwołano trzy wygrane przez chińskie firmy przetargi – dwa projekty drogowe w Małopolsce i spalarnia śmieci w Warszawie.

10 stycznia: węgiersko-chiński swap walutowy przedłużony. Umowa między Węgierskim Bankiem Centralnym (MNB) i Ludowym Bankiem Chin została przedłużona na kolejne 3 lata, a jej wartość podwojona z 10 mld RMB do 20 mld RMB.

12 stycznia: prezydent Miloš Zeman nie pojedzie na szczyt 17+1 w Pekinie. Na kwietniowy szczyt przywódców Chin-EŚW w Pekinie nie wybiera się również premier Babiš, a Czechy będzie reprezentował wicepremier Jan Hamáček (ČSSD). Jako przyczynę swojej rezygnacji prezydent wskazał niedostateczne zaangażowanie inwestycyjne Chin w Czechach.

13 stycznia: Praga podnosi rangę relacji z Tajpej. Porozumienie w tej sprawie podpisali w praskim ratuszu burmistrzowie Ko Wen-je i Zdeněk Hřib. Zdaniem tajwańskiego polityka, Tajpej chce współpracować z Pragą w obszarze technologii komunikacyjnych, rozwoju przemysłu i biznesu. Z kolei burmistrz Hřib podkreślił fakt, że oba miasta dzielają szacunek dla wartości demokratycznych i praw człowieka, co czyni je naturalnymi partnerami i źródłem wzajemnej inspiracji.

14 stycznia: Szanghaj zrywa relacje z Pragą. Według komunikatu rządu ludowego Szanghaju, władze Pragi angażując się w działania z Tajwanem, naruszyły podstawowe interesy (*hexin liyi*) strony chińskiej, gwałtownie wtrąciły się w wewnętrzną politykę Chin i publicznie podważyły zasadę jednych Chin, a biorąc pod uwagę, że polityczne przesłanki i podstawy do relacji obu miast przestały istnieć, Szanghaj bezwzględnie zawiesza (*zanting*) relacje siostrzane z Pragą i wszelkie kontakty oficjalne. Do decyzji strony chińskiej odniósł się burmistrz Hřib, który stwierdził, że Praga nie opiera się współpracy z Szanghajem, ale jej jedynym wymiernym efektem jest dotychczas przeprowadzenie szkolenia szanghajskich ratowników w Pradze, sfinansowane przez Home Credit (głównego beneficjenta ocieplenia relacji czesko-chińskich w mijającej dekadzie).

15 stycznia: LOT otwiera połączenie na nowe lotnisko Pekin-Daxing. Dla polskiego przewoźnika to drugie lotnisko w stolicy Chin. Dzięki temu między Warszawą i Pekinem LOT będzie latać siedem razy w tygodniu - cztery na lotnisko Daxing i trzy na drugie międzynarodowe lotnisko port lotniczy Pekin.

22 stycznia: wiceminister spraw zagranicznych Marcin Przydacz z wizytą w Pekinie i Szanghaju. W Pekinie wiceminister Przydacz spotkał się z wiceszefem Wydziału Łączności Międzynarodowej (WŁM) Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Chin Qian Hongshanem oraz ze swoim chińskim odpowiednikiem Qin Gangiem. Podczas spotkań omówiono bieżący stan relacji dwustronnych, a także wspólne zadania na rok 2020. Silny akcent położony został na kwestie handlowe i szeroko rozumianą współpracę gospodarczą, a szczególnie na kwestie dostępu polskich towarów do chińskiego rynku. Wiceszef polskiej dyplomacji zabiegał m.in. o większą otwartość na polskie produkty rolno-spożywcze. W Szanghaju wiceminister spotkał się z przedstawicielami polskiego biznesu.

21 stycznia: Chiny zamykają rynek na polski drób. Decyzja związana jest z pojawieniem się ognisk wirusa ptasiej grypy H5N8 w województwach lubelskim i wielkopolskim.

22 stycznia: Japonia, a nie Chiny brane pod uwagę przy budowie Centralnego Portu Komunikacyjnego (CPK). W czasie wizyty premiera Mateusza Morawieckiego w Tokio padło stwierdzenie o możliwym partnerstwie z Japonią przy budowie CPK i modernizacji kolei w Polsce. Odbłyły się również rozmowy („dialog techniczny”) między spółką CPK i lotniskiem Narita w Tokio. Tym samym potwierdzają się wypowiedzi polских władz z grudnia ub.r., które wykluczyły współpracę z Chinami przy CPK ze względu na „zbyt duże różnice w filozofii zarządzania”.

24 stycznia: inauguracja połączenia lotniczego Budapeszt-Chongqing na lotnisku im. Franciszka Liszta. Połączenie obsługują linie Hainan Airlines (HNA), które wracają do stolicy Węgier po 9 latach; od marca z rozkładu HNA zniknie natomiast połączenie między Pekinem i Pragą. Szef dyplomacji Pétera Szijjártó zwrócił uwagę, że Budapeszt posiada bezpośrednie połączenia z 5 miastami w Chinach (13 lotów tygodniowo) – to najlepsza siatka połączeń z Chinami w EŚW. W ubiegłym roku Węgry odwiedziło 220 tys. chińskich turystów (wzrost o 18% w stosunku do 2018 r.); od 2000 r. liczba chińskich turystów odwiedzających Węgry wzrosła czterokrotnie. Zdaniem Levente Magyara z ministerstwa spraw zagranicznych i handlu otwarcie czterech nowych połączeń z Chinami w ciągu roku świadczy o sukcesie rządu w ramach polityki tzw. wschodniego otwarcia. Z kolei sekretarz stanu Tamás Menczer poinformował, że sukces tej polityki potwierdza fakt, że połowa wartości inwestycji zagranicznych w 2019 roku pochodziła z Korei Południowej, a jedna trzecia nowych miejsc pracy związana jest z inwestycjami z Korei, Chin i Japonii. Według informacji ministra

Szjijártó 60% wartości inwestycji zagranicznych na Węgrzech 2019 roku pochodziło ze Wschodu; odpowiadały one za stworzenie 40% nowych miejsc pracy.

24 stycznia: Xi Jinping przejmie format 17+1. Według informacji prasowych przewodniczący ChRL przejmie od premiera Li Keqiang'a rolę gospodarza – zaplanowanego na kwiecień – szczytu przywódców formatu 17+1 w Pekinie. Xi Jinping ma również przejąć ster delegacji na szczyt UE-Chiny (określany jako 27+1), który w tym roku odbędzie się we wrześniu w Lipsku a jego gospodarzem będzie kanclerz Angela Merkel.

29 stycznia: rok po zatrzymaniach w sprawie Huawei, podejrzanym o szpiegostwo wciąż nie postawiono zarzutów. 8 stycznia 2019 roku, polskie służby zatrzymały Weijinga „Stanisława” W., dyrektora w polskim oddziale Huawei, i Piotra D., byłego kapitana ABW. Podejrzenia wobec obu mężczyzn były niezwykle poważne: szpiegostwo na rzecz chińskiego wywiadu. Sprawa stała się mocnym argumentem na rzecz ograniczenia dostępu chińskiego koncernu do budowy sieci 5G w Polsce oraz w Europie. Jednak jak ustaliła „Gazeta Wyborcza”, w polskim śledztwie wciąż brak spektakularnych sukcesów. Materiał dowodowy jest niewystarczający, by skierować sprawę do sądu, dlatego 3 stycznia Sąd Apelacyjny w Warszawie zdecydował, że Weijing W. będzie miał ponownie przedłużony areszt tymczasowy - o kolejne trzy miesiące. Oznacza to, że w areszcie spędzi co najmniej 15 miesięcy. Wbrew oskarżeniom o szpiegostwo, opublikowany 24 stycznia projekt rozporządzenia Ministra Cyfryzacji RP w sprawie 5G, nie przewiduje wykluczenia żadnych dostawców; inaczej niż wspólna amerykańsko-polska deklaracja z września ub.r., której zapisy wskazywały na wykluczenie Huawei z przetargów w tym zakresie. Z kolei premier Mateusz Morawiecki w wywiadzie dla „Die Welt” (tłumaczenie [tutaj](#)) stwierdził, że zamiast korzystania z usług chińskiego koncernu, wolałby aby w tej w kwestii Polska bliżej współdziałała technologicznie z Niemcami i Francją. Szef polskiego rządu dał również do zrozumienia, że trwają działania – choć na razie bezskuteczne – na rzecz pozyskania Rosji jako sojusznika Europy, w tym Polski, w rywalizacji z Chinami.

III. WIADOMOŚCI SYCZUAŃSKIE

9 stycznia: syczuańsko-izraelskie spotkanie robocze. Rozmowa pomiędzy przedstawicielami rządu prowincji pod kierownictwem szefa wydziału ds. zagranicznych Cui Zhiwei'a i delegacją z konsulem generalnym Izraela w Chengdu Ranem Pelegiem, dotyczyły przede wszystkim współpracy gospodarczej; podkreślono znaczenie wizyt wzajemnych wysokiego szczebla oraz efekty dotychczasowej współpracy medycznej, turystycznej, rolniczej. Poruszono temat potencjalnego udziału Izraela w rozwoju „koła gospodarczego dwóch miast Chengdu-Chongqing (成渝地区双城经济圈建设)”.

16 stycznia: inauguracja połączenia lotniczego Budapeszt-Chengdu/Xi'an-Szanghaj na lotnisku im. Franciszka Liszta. Linie Shanghai Airlines uruchomiły dwa połączenia między Budapesztem i Szanghajem z międzylądowaniem w Chengdu lub Xi'an.

20 stycznia: spotkanie gubernatora Syczuanu Yin Li z nowymi konsulami Polski i Niemiec w Chengdu. W rozmowie z Grzegorzem Morawskim i Wolfgangiem Rudischhauserem, gubernator Yin wyraził m.in. nadzieję, że oba państwa będą rozwijać z Syczuanem międzynarodową współpracę logistyczną w ramach Pasa i Szlaku. Nowym Konsulem Generalnym RP jest Grzegorz Morawski, który zastąpił na tym stanowisku Katarzynę Wilkowiecką. W latach 2012-2017 pełnił funkcję konsula w Toronto, od 2004 r. jest urzędnikiem służby cywilnej; zna język angielski i rosyjski.

21 stycznia: w 2019 roku PKB Syczuanu wyniósł 4,66 mld RMB. Według danych opublikowanych przez miejscowy urząd statystyczny tempo wzrostu gospodarczego prowincji wyniosło 7,5%, tj. przewyższyło o 1,4% średnią ogólnokrajową. Zarówno rolnictwo, jak i przemysł rosły na stabilnym, zbliżonym do ubiegłorocznego poziomie, natomiast wyraźne przyspieszenie odnotowano w sektorze usług (8,5% w stosunku do 2018 r.).

IV. WIADOMOŚCI Z GUANGDONGU

15 stycznia: Kanton chce przyciągać zagranicznych specjalistów z Hongkongu i Makau. W 2020 roku, władze prowincji planują wyłożyć na ten cel 3,1 mld RMB (450 mln USD) w formie subsydiów podatkowych.

15 stycznia: spotkanie gubernatora Guangdongu Ma Xingrui'a z prezesem tajlandzkiego Kasikornbank (KBank) Banthoonem Lamsamem. Ma Xingrui stwierdził, że KBank jest jednym z czterech największych banków komercyjnych w Tajlandii i odnosi sukcesy w zapewnianiu kredytów i finansowania handlu zagranicznego dla MŚP. Według strategii władz centralnych prowincja Guangdong ma obecnie koncentrować swoje działania na promocji budowy obszaru wielkiej zatoki Guangdong-Hongkong-Makau oraz dalszym pogłębianiu reform i otwieraniu gospodarki. Gubernator Ma zapowiedział wsparcie dla działań Kbanku w Guangdongu, w ramach szerszej współpracy strategicznej między Chinami i Tajlandią oraz rozwoju współpracy między prowincją i państwami ASEAN. Z kolei Banthoon Lamsam (Wu Wantong) podziękował władzom prowincji Guangdong za wsparcie dla Kbanku i podkreślił, że jest to jedyny bank w Shenzhen z całkowitym kapitałem zagranicznym z ASEAN.

16 stycznia: porozumienie Kantonu i Abu Zabi. Umowę o wzmocnieniu współpracy i wymianie podpisali w stolicy Zjednoczonych Emiratów Arabskich burmistrz

Guo Wenhui oraz członek egzekutywy i szef miejskiego wydziału transportu Abu Zabu Falah Al-Ahbab.

KOMENTARZ

1. Oficjalna informacja na temat epidemii koronawirusa pojawiła się w prasie centralnej, tj. na łamach „Dziennika Ludowego”, dopiero 21 stycznia – trzy tygodnie po tym, jak lokalny dziennik z Wuhanu poinformował, że ośmioro ludzi zostało zatrzymanych przez policję za rozpowszechnianie w Internecie niewiarygodnych informacji na temat wirusowego zapalenia płuc i wywoływanie szkodliwego wpływu na społeczeństwo. Co więcej, władze lokalne w prowincji Hubei ukrywały informacje na temat koronawirusa od grudnia ub.r., a takie środki zaradcze jak kwarantanna zostały wprowadzone dopiero 40 dniach od jego wykrycia, co ułatwiło rozprzestrzenianie się wirusa np. w taki sposób. Świadczy to, że problem z zarządzaniem kryzysem, wynika przede wszystkim z natury systemu politycznego ChRL, której władze nie wyciągnęły wniosków z (również początkowo tuszowanej) epidemii SARS sprzed 17 lat. Z drugiej strony należy zauważyć, że w przeciwieństwie do 2002 r. chińskie ministerstwo zdrowia zaczęło współpracować i dzielić się informacjami ze Światową Organizacją Zdrowia. Przewodniczący Xi Jinping, pomimo centralizacji władzy, scedował czynności, a tym samym odpowiedzialność za walkę z wirusem na premiera Li Keqiang, który koordynuje działania na miejscu w Hubei. Poza konsekwencjami dla zdrowia i życia (dla ludzi na całym świecie), epidemia grypy odbija się negatywnie na chińskiej gospodarce i będzie stanowić wyzwanie dla przywództwa ChRL, włącznie z osobistą pozycją Xi Jinpinga – w tej kwestii trudno będzie doszukiwać się źródła problemów za granicą i obarczać winą podmioty zewnętrzne; tak jak ma to miejsce w przypadku masowych protestów w Hongkongu, jakoby inspirowanych przez Zachód.

2. Unia Europejska i Wielka Brytania precyzują stanowisko w sprawie dopuszczenia Huawei do budowy sieci 5G. Jak trafnie wskazuje Grzegorz Stec, oba wydarzenia niewątpliwie są pozytywne dla chińskiego koncernu, chociaż unijny toolbox to wytyczne i ostatecznie za ich wprowadzanie będą odpowiedzialne indywidualnie państwa członkowskie. Wydaje się jednak, że zgodnie z naszymi [OSA – zob. tutaj] przewidywaniami z zeszłego roku w skali europejskiej w odniesieniu do Huawei wprowadzone zostaną rozwiązania oparte o standardy dotyczące wszystkich dostawców – bez regulacji uderzających wyłącznie w chińskie firmy. Takie podejście sygnalizowali również przywódcy kluczowych państw UE – np. Prezydent Emmanuel Macron w rozmowie telefonicznej z Prezydentem Xi Jinpingiem z 22 stycznia lub Kanclerz Angela Merkel w swoim przemówieniu podczas szczytu w Davos. Również projekt rozporządzenia w sprawie 5G opublikowany przez polskie Ministerstwo Cyfryzacji dnia 24 stycznia 2020 r. nie wyklucza konkretnych dostawców zwracając uwagę na konieczność monitorowania wprowadzania 5G przez państwo. Biorąc pod uwagę, że

wiele spośród europejskich państw – jak na przykład Grecja czy Chorwacja – oświadczyły, że będą podążać za europejskimi wytycznymi nawet przed ich publikacją, wydaje się, że w UE formuje się już konsensus co do kwestii Huawei. Kwestią otwartą pozostaje jakie naciski zostaną położone przez Waszyngton na europejskie stolicy w najbliższych miesiącach. [...] Decyzje w odniesieniu do Huawei w UE mogą również wpłynąć na kluczowe negocjacje handlowe i inwestycyjne, które europejski blok toczy w 2020 roku. W odniesieniu do Stanów Zjednoczonych chodzi o nową transatlantycką umowę handlową, która ma zostać podpisana pomiędzy Unią Europejską i Stanami Zjednoczonymi przed listopadem 2020 roku. W odniesieniu do Chin chodzi o Bilateral Investment Treaty, w sprawie którego obie strony starają się zamknąć negocjacje do końca tego roku. W nawiązaniu do tej ostatniej, chińska strona jasno stwierdziła, że utrzymanie dostępu chińskich firm technologicznych do rynku europejskiego jest warunkiem koniecznym do dalszych negocjacji, które i tak mierzą się z wieloma trudnościami.

OŚRODEK
SPRAW
AZJATYCKICH

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

